

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี” เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี และ 2) เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 236 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 142 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 378 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี 4 คน ครูผู้สอน 4 คน ผู้ปกครองนักเรียน 4 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 4 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ประกอบสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ ค่าร้อยละ ค่าที และค่าเอฟ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า ควรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้านก็เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านเจตคติ (จิตพิสัย) ด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) และด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย)
2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน พบว่า

2.1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=0.46$, $p\text{-value}=0.64$) แม้ว่านักเรียนชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาที่ควรปฏิบัติสูงกว่านักเรียนหญิงก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า นักเรียนทั้ง 2 เพศ มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกัน แม้ว่านักเรียนหญิงจะมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อด้านความรู้ความเข้าใจในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน (พุทธิพิสัย) สูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านเจตคติต่อประเทศสมาชิกอาเซียน (จิตพิสัย) และด้านการปฏิบัติต่อประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน(ทักษะพิสัย) สูงกว่านักเรียนหญิงก็ตาม

2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีที่มีอายุต่างกัน ให้ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.52$, $p\text{-value}=0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มอายุมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านเจตคติ (จิตพิสัย) และด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของนักเรียนต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปด้วยวิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 12 ปี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) สูงกว่านักเรียนที่มีอายุ 14 – 15 ปี และ 16 – 17 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ต่ำกว่านักเรียนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักเรียนที่มีอายุ 12 – 13 ปี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สูงกว่านักเรียนที่มีอายุ 14 – 15 ปี 16 – 17 ปี และ 18 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักเรียนที่มีอายุ 14 – 15 ปี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต่ำกว่านักเรียนที่มีอายุ 16 – 17 ปี และ 18 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับคู่อื่น ๆ ที่เหลือ พบว่า ความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับชั้นต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=1.21^{**}$, $p\text{-value} = 0.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนา ทั้ง 3 ด้านก็แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นเดียวกัน โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพทุก ๆ ด้านสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีที่มีแผนการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.12$, $p\text{-value}=0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า นักเรียนทุกกลุ่มแผนการเรียนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ด้านเจตคติ (จิตพิสัย) และด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลสรุปที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่ควรปฏิบัติของแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งพบว่า โดยภาพรวม นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่า นักเรียนเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้ง 3 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเจตคติ (จิตพิสัย) ด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) และด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่มรับทราบข้อมูล และมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “คำถามใน

แบบสอบถามเป็นภาษาวิชาการที่สูงนักเรียนอาจไม่ค่อยเข้าใจดี จึงตอบเพียงระดับปานกลางเท่านั้น หรือมีจะนั้นก็อาจเป็นเพราะนักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องนี้เพียงระดับปานกลางจริง ๆ”

3.2 ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่ควรปฏิบัติของแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) ซึ่งพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่าระดับที่ควรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่กล่าวว่า ศึกษาวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา คนตรี นาฏศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม เป็นต้น รองลงมาคือข้อที่กล่าวว่า ศึกษาวิเคราะห์สภาพพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่กล่าวว่า เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดอ่อนจุดแข็งของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งที่ประชุมรับทราบและเห็นด้วยกับข้อมูลที่ผู้วิจัยนำเสนอ นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ข้อมูลนี้น่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะนักเรียนจะให้ความสนใจกับเรื่องศิลปวัฒนธรรม คนตรีหรือนาฏศิลป์ เพราะเป็นสิ่งเข้าใจง่ายและน่าสนใจ” (ปราโมทย์ แก้วนิค, 2557, 7 กุมภาพันธ์)

3.3 ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่ควรปฏิบัติของแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านเจตคติต่อประเทศสมาชิกอาเซียน (จิตพิสัย) ซึ่งพบว่าโดยภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่กล่าวว่า ส่งเสริมให้นักเรียนมีความซาบซึ้งและประทับใจในศิลปะและวัฒนธรรม ของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ซึ่งหลาย ๆ สิ่งเป็นมรดกโลกที่มีคุณค่าอย่างสูง รองลงมาคือข้อที่กล่าวว่า สนับสนุนให้นักเรียนสนใจและชื่นชอบประชาชนของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนมากขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่กล่าวว่า ส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนรู้สึกถึงความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของครู อาจารย์ และนักเรียนนักศึกษา ซึ่งที่ประชุมรับทราบและเห็นด้วยกับข้อมูลที่ผู้วิจัยนำเสนอ นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ควรกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการสื่อสาร โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันซึ่งการสื่อสารทำได้มากมายหลายช่องทางนักเรียนที่มีทักษะความสามารถที่จะสื่อสารได้ดี จะมีความได้เปรียบคนอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความสามารถด้านภาษาสากล และภาษาของประเทศสมาชิกประชาคม

อาเซียนเพื่อจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ และทำงานร่วมกันได้ในอนาคต” (พิมพ์ สีเขียวสด, 2557, 7 กุมภาพันธ์)

3.4 ผู้วิจัยนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับที่ควรปฏิบัติของแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านการปฏิบัติต่อประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน (ทักษะพิสัย) ซึ่งโดยภาพรวม นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่กล่าวว่าฝึกอบรมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนได้ดี เมื่อนักเรียนเดินทางไปท่องเที่ยวหรือไปทำงานในประเทศนั้น ๆ รองลงมาได้แก่ ข้อที่กล่าวว่า ฝึกฝนให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะทางภาษาจนสามารถสื่อสารกับประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่กล่าวว่า พัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนให้สามารถปรับตัวหรือสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมทีมหรือเพื่อนร่วมงานจากประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนได้ ซึ่งที่ประชุมรับทราบและเห็นด้วยกับข้อมูลที่ผู้วิจัยนำเสนอ นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ควรพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนให้สามารถปรับตัวที่ดีกับเพื่อนร่วมห้องที่เป็นเพื่อนต่างชาติหรือเพื่อนร่วมงานจากประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ร่วมกัน หรือการทำงานร่วมกัน” (วิชัย เข้มเมือง, 2557, 7 กุมภาพันธ์)

อภิปรายผล

เนื่องจากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ยังไม่มีผู้ทำการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเทียบเคียง ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวม พบว่า ควรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แนวทางการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้านเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านเจตคติ (จิตพิสัย) ด้านการปฏิบัติ (ทักษะพิสัย) และด้านความรู้ความเข้าใจ (พุทธิพิสัย) สอดคล้องกับงานวิจัยของมานะ ร้อยดาพันธุ์ (2543, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักเรียน ตามกฎเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับ “ดี” นักเรียนมัธยมศึกษาจะมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีความมั่นใจด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา คุณลักษณะ ที่อยู่ในระดับ “พอใช้” มีอยู่ 3 ด้าน คือ การมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ การมีความรู้และทักษะในการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมที่สำคัญ 3 ด้านแรก คือ การปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและของมอมเมา การมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี และการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน และยังคงคล้ายคลึงกับงานวิจัยของประภัสสร เพื่อกกเชนทร์ (2545, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชาชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันในด้านความสามารถในการใช้ภาษาและความสามารถทางคณิตศาสตร์ ด้านความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน งานอาชีพ และสามารถใช้เทคโนโลยี ในการดำรงชีวิต ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย ด้านการเห็นคุณค่าอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย ความคิดเห็นของชุมชนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถทางคณิตศาสตร์ และด้านความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการมากกว่าประชาชน ส่วนด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน งานอาชีพ และสามารถใช้ เทคโนโลยีในการดำรงชีวิต ผู้นำชุมชนมีความต้องการมากกว่าประชาชน สำหรับด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย และด้านเห็นคุณค่าอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการมากกว่าประชาชน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชุมชนมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ชุมชนมีความต้องการเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านสุขภาพและสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ และอันดับ 3 ได้แก่ ด้านการเห็นคุณค่าอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย ทั้งนี้เนื่องจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทุก ๆ ด้านล้วนมีความสำคัญและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา แต่ความต้องการที่มากหรือน้อยในแต่ละด้านขึ้นอยู่กับมุมมองของบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัด

กาญจนบุรี เมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และแผนการเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศพรประสพโชค (2547, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดคอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนมี 5 องค์ประกอบ คือ ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความกตัญญู ความมีเหตุผล และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อความมีวินัย ความกตัญญู และมีจิตใจเป็นประชาธิปไตยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนด้านความมีเหตุผลไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี และนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนวัดคอนเมือง (ทหารอากาศอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างกัน

3. ผลสรุปที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้เห็นความสำคัญและจัดกิจกรรมที่มีความทันสมัย ตื่นเต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสมจันทร์ พรบุญ (2548, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ตามกรอบคุณลักษณะคนดีของกระทรวงศึกษาธิการ 8 ประการ” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 ตามกรอบคุณลักษณะคนดีของกระทรวงศึกษาธิการ 8 ประการ ได้แก่ มีวินัยต่อตนเองและสังคม มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคุมตนเองได้ พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ทำงานเพื่อส่วนรวมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมาก โดยสามลำดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทำงานเพื่อส่วนรวม รองลงมา ได้แก่ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีคุณธรรม จริยธรรมตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีวินัยต่อตนเองและสังคม และยังคงคล้ายคลึงกับงานวิจัยของจักรพงษ์ ตั้งจิตนฤมาน (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านตลาดไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7” ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน

บ้านตลาดไทร มีดังนี้ บทบาทของโรงเรียนโดยผู้บริหารจัดประชุม บุคลากรวางแผนการดำเนินงาน เพื่อจัดทำโครงการ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตาม โครงการ ประชุม คณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานให้เป็นตามลำดับขั้นตอน ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินงาน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะประสบผลสำเร็จ บุคลากรทุกระดับจะต้องมีความเข้าใจตรงกัน เริ่มตั้งแต่การ มีจุดมุ่งหมายหรือนโยบายในเรื่องนั้น ต่อด้วยการนำนโยบายหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้มาวางแผน ดำเนินการโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีระบบการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาให้นักเรียนเป็นสมาชิก ประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพให้ได้ และควรมีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ นโยบายที่กำหนดไว้บรรลุผล

1.2 ครูผู้สอนควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีคุณภาพเกี่ยวกับเรื่องราวของ ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนเพื่อช่วยให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ มีเจตคติที่ดีต่อสมาชิกของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และปฏิบัติตนได้ ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งต่อประชาชนของประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

1.3 นักเรียนควรตระหนักรู้ความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ และนักเรียนควรมุ่งพัฒนาตนเองเพื่อการเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก ประชาคมอาเซียน

1.4 ผู้ปกครองควรสนับสนุนเอาใจใส่ดูแลและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนและการทำกิจกรรมด้านต่าง ๆ รวมทั้งควรให้คำแนะนำที่ ถูกต้องเหมาะสมในเรื่องการปรับปรุงบุคลิกภาพ การมีเจตคติที่ถูกต้อง และการปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสม เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิกประชาคม อาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

2.2 ควรมีการศึกษาการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัด กาญจนบุรีและจังหวัดอื่น ๆ ในการเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพ

2.3 ควรศึกษาทดลองวิชาการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการเป็นสมาชิก
ประชาคมอาเซียนที่มีคุณภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี โดยวิธีการต่าง ๆ
เพื่อให้ได้วิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี